

Toto rozhodnutí nabylo právní moci

dne: 19. 10. 2018

Správa Národního parku České Švýcarsko

dne: 31. 10. 2018 podpis: [redacted]

Správa Národního parku
České Švýcarsko

Pražská 457/52, 407 46 Krásná Lípa

IČ: 06342477, DIČ: CZ06342477

-8-

ČZU v Praze

Katedra ekologie, Fakulta životního
prostředí

Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 –

Suchdol

obce a města dle rozdělovníku

Váš dopis značky / ze dne

č. j. / spisová značka

datum

vyřizuje / telefon / e-mail

SNPCS 05859/2018

1.10.2018

M. Trýzna / 033

e-mail: m.tryzna@npcs.cz

Správa Národního parku České Švýcarsko (dále jen Správa NP) podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. f) a příslušná dle § 78 odst. 3 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“) obdržela dne 7.3.2018 žádost Katedry ekologie, Fakulty životního prostředí, České zemědělské univerzity v Praze, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchdol, IČ 60460709, zastoupené panem Ing. Alešem Vorlem, Ph.D., hlavním řešitelem projektu OWAD SN-CI Interreg a zároveň vedoucím projektu pokusu na základě plné moci ze dne 14.2.2018, na Správu NP došlo dne 19.6.2018, evidováno pod č.j. SNPCS 03615/2018 (dále jen „žadatel“), o povolení výjimky:

1. ze zákazu uvedeného v § 50, odst. 2 zákona, škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně jedinců vlka obecného (*Canis lupus*) v území Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, konkrétně je chytat, rušit a manipulovat s nimi;
2. ze zákazu § 16, odst. 2, písm. l), vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody.
3. ze zákazu § 17, odst. 2, v klidových územích národního parku pohybovat se mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody.

O povolení výše uvedených výjimek bylo požádáno z důvodu spolupráce na projektu Sasko-Českého programu Interreg, č. 100322836: Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině (OWAD) jehož je Katedra ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze hlavním řešitelem.

Žádost byla zaevidována pod č.j. SNPCS 01414/2018. Po provedeném správním řízení Správa NP tímto podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává toto

ROZHODNUTÍ.

1. Podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a d) zákona se žadateli

p o v o l u j e v ý j i m k a

ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, tj. z ustanovení § 50 odst. 2) zákona. Výjimka se povoluje pro odchyt vlka obecného z důvodu nasazení telemetrického sledovacího zařízení (GPS obojek) v souvislosti s řešením Sasko-Českého programu Interreg č. 100322836.

2. Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona se žadateli

p o v o l u j e v ý j i m k a

ze zákazu vjíždět a setrávat s motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody uvedeného v § 16, odst. 2, písm. l) zákona za účelem realizace výše uvedeného projektu, konkrétně doprava a instalace odchyťových zařízení a manipulace s odchyťenými jedinci.

3. Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona se žadateli

p o v o l u j e v ý j i m k a

ze zákazu uvedeného v § 17 odst. 2 zákona, tj. v klidových územích národního parku se pohybovat mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody.

Výjimka ze zákazů se uděluje za těchto podmínek:

1. Odchyt jedinců vlka obecného bude prováděn v měsících leden až červen daného roku (ideálně do 15.6.) a nebude prováděn v blízkosti mateřských doupat.
2. K odchytu vlků budou použity pouze schválené typy pastí podle EHSV EU (humánní standardy odchytu živočišných druhů) a AIHTS (dohoda EU, Kanady a USA na schvalování humánních způsobů odchytů živočichů), a to Bélisle pasti a odchyťová zařízení na principu sklopce.
3. Nad oběma způsoby odchytu bude zajištěn zdvojený permanentní dohled a to pomocí fotopastí s MMS službou a zároveň napojení pastí na vzdálený alarm. Pastí budou umístovány pouze do míst s kvalitním přenosovým signálem.
4. Bezprostředně po odchytu jedince vlka přijede na místo tým specialistů včetně veterinárního lékaře.

5. Ihned po umístění telemetrického zařízení (v celkové anesthesii) a nezbytné rekonvalescenci bude jedinec vypuštěn zpět do volné přírody. Odchycení vlci budou drženi v zajetí pouze na dobu nezbytně nutnou.
6. Bude odchyceno max. 10 kusů vlka za celou dobu projektu.
7. V případě náhodného odchycení jiného druhu živočicha bude provedeno jeho okamžité vyproštění a vypuštění na místě zpět do volné přírody. Rovněž tato informace o záchytu jiného druhu živočicha bude uvedena v závěrečné zprávě.
8. Výzkum budou zajišťovat a provádět tyto osoby, které žadatel prokazatelně seznámí s podmínkami tohoto rozhodnutí

Ing. Aleš Vorel, Ph.D. [REDACTED]
[REDACTED]

9. Místa zamýšlené instalace odchyťových zařízení budou předem konzultována se Správou NP, Oddělení ochrany přírody.
10. Správě NP budou předány přesné GPS souřadnice umístění odchyťových zařízení ihned po jejich instalaci.
11. V případě úspěšného odchyťu vlka bude Správa NP bezprostředně informována (Oddělení ochrany přírody).
12. K vjezdu motorových vozidel dojde v maximálním množství 4 kusů a výhradně v souvislosti s řešením projektu, tj. k instalaci odchyťového zařízení, jeho kontrole nebo k manipulaci s odchycenými jedinci. V maximální možné míře budou využívány zpevněné komunikace. Vozidla budou opatřena "povolením k vjezdu", která vydá Správa NP.
13. Každoročně bude vypracována a Správě NP odevzdána dílčí závěrečná zpráva, která bude obsahovat minimálně následující údaje: uvedení lokality reprodukčních nor, umístění pastí, úspěšnost odchyťů a výsledky projektu včetně mapových podkladů.
14. Na závěr celého projektu bude odevzdána celková závěrečná zpráva s uvedením souhrnných výsledků projektu včetně jeho zhodnocení.
15. Výjimka se povoluje na dobu určitou, a to do 31.12.2020, tedy do konce trvání projektu.

ODŮVODNĚNÍ

Správa NP podle ustanovení § 75 odst. 1 písmeno f) zákona a příslušná dle § 78 odst. 3 písm. h) zákona obdržela dne 7.3.2018 žádost žadatele o povolení výjimky ze zákazu uvedeného v § 50, odst. 2 zákona škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně jedinců vlka obecného (*Canis lupus*) v území Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, konkrétně je chytat, rušit a manipulovat s nimi; dále ze zákazu § 16, odst. 2, písm. l), vjíždět a setrávat s motorovými vozidly mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená

orgánem ochrany přírody.

Po konzultaci s žadatelem Správa NP doplnila řízení o žádost o povolení výjimky a ze zákazu uvedeného v § 17, odst. 2, tj. v klidových územích národního parku pohybovat se mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody.

O povolení výše uvedených výjimek bylo zažádáno z důvodu spolupráce na projektu Sasko-Českého programu Interreg, č. 100322836: Objektivní akceptace vlka v člověkem pozmeněné přeshraniční krajině (OWAD) jehož je Katedra ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze hlavním řešitelem.

Žádost byla zaevidována pod č.j. SNPCS 01414/2018. Dnem podání žádosti bylo zahájeno správní řízení podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád).

O zahájení řízení byl informován spolek Ústecké šrouby, z. s., ten se však do správního řízení nepřihlásil.

Dne 28.3.2018 zaslalo město Česká Kamenice Správě NP sdělení (došlo 29.3.2018, evidováno pod č.j. SNPCS 01907/2018), ve kterém k dané věci uvedlo, že odbor SMM nemá možnost předložit věc k projednání a vydání stanoviska orgánu města ve stanoveném termínu a že z uvedeného důvodu se k věci nemůže vyjádřit. Ve sdělení bylo napsáno, že nejbližším termínem, kdy MÚ Česká Kamenice může věc projednat a vydat stanovisko účastníka řízení je 10.4.2018. MÚ Česká Kamenice, odbor SMM, proto v dopise požádal o stanovení náhradního termínu (podepsán Jiří Šulc, vedoucí odboru SMM).

Dne 11.4.2018 pověřený pracovník Správy NP Ing. Miloš Trýzna (zoolog Oddělení ochrany přírody) telefonicky hovořil s pracovnící MÚ Česká Kamenice [REDAKCE]. V rámci telefonátu podrobně vysvětlil účel a smysl celého projektu a vzájemně byl dohodnut požadovaný náhradní termín k vydání stanoviska účastníka řízení na 25.4.2018. Pracovnice MÚ sdělila, že předá nově získané informace vedoucímu odboru SMM s tím, že pokud budou tyto informace shledány za dostatečné, žádné stanovisko MÚ vydávat nebude. MÚ Česká Kamenice následně žádné stanovisko k dané věci nezaslal.

Ostatní účastníci řízení se ve lhůtě stanovené oznámením o zahájení správního řízení k chystané věci nevyjádřili.

Podle § 56 odst. 2) písm. a) zákona lze výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin povolit v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť; podle § 56 odst. 2) písm. d) zákona lze výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin povolit pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,

U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Z žádosti, jakož i z dalších relevantních dokumentů a podaných informací vyplývá, že Katedra ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze je hlavním řešitelem projektu Sasko-Českého programu Interreg, č. 100322836: Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině (OWAD). Součástí komplexně řešeného projektu je i studium prostorových nároků vlků v člověkem pozměněné krajině (nově se vracející vrcholný predátor ve značně modifikovaném ekologickém prostoru).

Nejefektivnější možností jak v současnosti dané vztahy účinně a kvalitně studovat je využití moderní GPS telemetrie. Takto získané poznatky umožní významný krok v porozumění prostorovým nárokům velké šelmy ve střední Evropě, pomůže odhalit uspořádání jedinců v prostoru (formování a umístění smeček), rozkryje vzájemné kompetiční a konkurenční vztahy mezi jedinci v populaci, v neposlední řadě může významně přispět k poznání směrů šíření (disperze) jedinců.

Katedra ekologie se dlouhodobě zabývá výzkumem velkých savců v České republice. Konkrétně odchytový tým má za sebou více než 14 let úspěšných odchytů (především bobrů ve střední Evropě), zároveň je součástí týmu také veterinární lékař. Schopnosti a materiálové vybavení tak umožňují provádět předpokládaný výzkum v uvedeném rozsahu na vysoce odborné a humánní úrovni. Pracoviště spolupracuje s předními evropskými odborníky, což zajišťuje aplikaci nejmodernějších a zároveň nejhumánnějších postupů v nakládání se zvláště chráněnými živočichy.

Spolupracujícím subjektem zmíněného projektu je též Lupus Institut (SRN, Sasko), který má dlouhodobé zkušenosti s odchycem vlků a aplikací telemetrických obojků. Realizace úkolu tak bude plně konzultována a dozorována i ve spolupráci s německým odborným pracovištěm.

Plánované období výzkumu bylo stanoveno do konce roku 2020 (doba realizace projektu). S ohledem na sezónní změny v biologii druhu a na zkušenosti německých partnerů bude vhodné provádět odchvyty v každém roce v termínu od 1. 1. do 15. 6. V této době nehrozí záchyt čerstvě narozených (tohoročních) mláďat. Pravidelná doba vrhu je každoročně od konce dubna do počátku června. Zároveň nelze předpokládat riziko negativního vlivu na gravidní samice, jelikož ty se ve vysokém stupni gravidity již nepohybují jinde než v bezprostřední blízkosti předpokládaného mateřského doupěte.

Žadatel na základě své odborné erudice zaručuje, že díky důkladnému obeznámení se s terénem bude lokalizace reprodukčních nor známa, odchyt tak nikdy nebude prováděn v jejich blízkosti – riziko záchytu gravidní samice či čerstvě rozených mláďat tak bude možno vyloučit. Naopak díky značné mobilitě ostatních členů smečky (dospělí jedinci a starší subadultní členové smečky) bude možné očekávat zejména jejich záchyt.

Plánovaná místa odchytů budou odpovídat aktuální pohybové aktivitě vlků v každém známém centru výskytu. V době podání žádosti nelze jasně specifikovat, kde bude realizace odchytů probíhat, jelikož je nutno reagovat na aktuální aktivitu vlků – ta je jednak poplatná meziročním změnám v šířící se populaci a dále je sezónně proměnlivá. Lze tak uvést pouze, že předpokládaným územím odchytu bude celé území Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce.

Předpokládané území pro působnost výjimky je navrženo v maximální variantě jednak proto, že nelze s úspěchem predikovat, kde v nadcházejících letech běhu projektu budou vlci recentně aktivovat. A zároveň proto, že prostorové nároky vlka jsou rozsáhlé – odhad průměrné velikosti vlčího okrsku (HomeRange) se pohybuje mezi 100-300 km².

Zamýšlený počet odchycených jedinců byl stanoven na 10 ks za celou dobu projektu. Značná

personalita (individuální behaviorální plasticita) vlků vyžaduje sledování více jedinců. Počty zamýšlených odchytů by měly být v řádu jednotek - zcela postačující vzorek pro reprezentativní výsledky a možnost generalizace behaviorálních vzorců odpovídá 10 jedincům po celou dobu projektu (část stávajících výskytů se nachází právě v působnosti Národního parku České Švýcarsko).

Na odchyt vlků budou používány dvě selektivní metody: Bélisle pasti nebo instalovaná odchyťová zařízení na principu sklopce.

Principiálně lze Bélisle past popsat jako zařízení umožňující aplikaci ocelového lanka (s ochranným silikonovým krytem) na dolní končetinu (nejde však o instalované oko, jehož užití odporuje zák. 449/2001 Sb. v akt. znění). Kotvené lanko po odchytu umožňuje omezený avšak volný pohyb jedince v radiu 5 m. Jde o způsob odchytu, který neodporuje stanovisku EHSV EU (humánní standardy odchytu živočišných druhů). Navíc jde o zařízení explicitně uvedené v implementaci organizace AIHTS (dohoda EU, Kanady a USA na schvalování humánních způsobů odchytů živočichů).

Certifikace použité pasti lze nalézt např. na:

<http://www.naturalart.ca/voice/pdf/Certified%20Traps%20Jan%2021,%202013%20E.pdf>.

Odchyťové zařízení na principu sklopce bude využito selektivně dle orografie terénu. Instalace proběhne ve vhodných přirozeně vytvořených zúžených a hlubokých průchodech skalními bloky či masivy. Vždy půjde o uměle zbudované zařízení s padajícími dveřmi, které bezpečně a nekontaktně odchyceného jedince zafixují uvnitř zařízení, bude tak zachován volný avšak omezený pohyb jedince. Sklopce patří mezi odchyťová zařízení, která neodporují žádným požadavkům na humánní odchyt volně žijících živočichů (AIHTS a EHSV EU 532-2004/0183 (COD)).

Oba plánované způsoby odchytu však vyžadují permanentní dohled nad situací v místě odchytu. Ten bude zajištěn dvěma nezávislými způsoby pomocí fotopastí s MMS službou (GSM modul pro okamžité odesílání fotografií z místa) a zároveň napojení pastí na vzdálený alarm. Dvoufázové jištění pomůže okamžitě a alternativně registrovat aktivitu v místě odchytu a umožní odchyťovému týmu mít permanentní přehled o místech odchytu.

Zároveň bude nutné dodržet vysokou selektivitu odchyťových zařízení tak, aby nedocházelo k častým záchytům jiných druhů živočichů. Tento problém bude řešen aplikací vlčího trusu a moči v těsné blízkosti zařízení – jednak dojde k atrakci vlků (což zvýší efektivitu odchytu) a zároveň tato aplikace má šanci odradit většinu volně žijících savců v místě odchytu.

V okamžiku záchytu vlka bude permanentně k dispozici odchyťový tým zahrnující specialisty na biologii vlka (vč. znalosti veterinárních aspektů). Po příjezdu týmu bude jedinec v síti přepraven do odchyťového boxu. Následně bude odchycený jedinec přiveden do celkové anesthésie; poté budou změřeny morfometrické a veterinární parametry a odebrány biologické vzorky (srst, krev, sekret análních žláz, trus). Aplikován bude RFID čip a ušní značka pro pozdější identifikaci. Dospělým a odrostlým mladým jedincům bude připevněn GPS obojek (s funkcí Drop-off) pro dlouhodobé sledování prostorové aktivity. Po bezpečné rekonvalescenci v ochranné kleci bude odchycený jedinec vypuštěn zpět do volné přírody.

Odborné veterinární aspekty projektu a supervizi zbuduje zajišťovat [redacted] (Zoo Praha, mnohaletá veterinární praxe s divokými živočichy, pravidelné medicínské a anesteziologické zásahy na chovaných vlčích).

Veterinární manipulace je podrobněji popsána v Žádosti o schválení projektu pokusů podle § 16a

6/8

odst. 1 písm. h) zákona 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění. Podle tohoto zákona žadatel disponuje osvědčením č. CZ/02398 a CZ/03092, která opravňují provádět uvedené pokusy a též souhlasným vyjádřením k žádosti o schválení projektu pokusů, které Správa NP vydala dne 26.3.2018 pod č.j. SNPCS 01831/2018. Projekt pokusu řeší způsoby manipulace a péči o odchytávané jedince v souladu s požadavky zákona č. 246/1992 Sb.

O odchycích bude rovněž provedena každoroční podrobná evidence, která bude následně k dispozici.

Osobou odpovědnou za celý projekt (vedoucí pokusů dle zákona 246/1992 Sb.) je Ing. Aleš Vorel, Ph.D. [redacted] Další osobou disponující oprávněním provádět pokusy je [redacted]

Dalšími osobami, které budou asistovat při odchycích je [redacted]

Důvodem pro povolení výjimky je tedy zájem ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona a současně zájem ochrany vlka, jako volně žijícího živočicha, a účel výzkumu dle § 56 odst. 2 písm. a) a d) tohoto zákona. Z hlediska podmínky neexistence jiného uspokojivého řešení, je možné uvést, že vzhledem k cílům výzkumu nelze dosáhnout výsledků jiným způsobem než odchycem a osazením telemetrických sledovacích zařízení, použity však budou aktuálně nejšetrnější metody odchytu a manipulace prostřednictvím odborně způsobilých a zkušených osob. Sledován bude omezený počet jedinců (v součtu do 10 exemplářů po celou dobu projektu) v příhraničním území ČR a Saska, přičemž zásah do jejich přirozeného vývoje bude s ohledem na použité metody i vysokou adaptabilitu vlků velmi omezený - s ohledem na současnou velikost a dynamiku společné populace vlků na území ČR, Saska a Polska (tzv. středoevropská nížinná populace) tedy takový odchyt a sledování žádným způsobem neohrozí udržení či dosahování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Dále byla udělena výjimka ze zákazu vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody na celém území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. V tomto případě je důvodem rychlá a efektivní manipulace s odchycenými jedinci (instalace pastí, příjezd odchytového týmu, příjezd veterináře, apod.), povolovaná činnost je tedy v zájmu ochrany přírody, zároveň povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. Počet 4 ks motorových vozidel se jeví jako dostatečný pro všechny potřebné úkony a byl konzultován s žadatelem.

Správa NP jako příslušný orgán ochrany přírody danou věc posoudil a rozhodl žadateli v jeho žádosti vyhovět. Při svém rozhodování Správa NP vycházela z dostatečné znalosti dotčeného území. Správa NP stanovila podmínky, za kterých je výjimka povolena. Dodržení těchto podmínek zajistí stav, kdy nedojde k změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Rovněž termín a umístění akce nekoliduje z žádnými zájmy ochrany přírody.

Správa NP prověřila vliv záměru na Evropsky významnou lokalitu České Švýcarsko a Ptačí oblast Labské pískovce ve smyslu § 45g zákona. Zjistila, že vzhledem k charakteru záměru lze - při dodržení stanovených podmínek - vyloučit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a druhů, k jejichž ochraně jsou evropsky významné lokality nebo ptačí oblast určeny. Také nedojde k

7/8

soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí České republiky, odbor výkonu státní správy, pracoviště Ústí nad Labem a to podáním učiněným ve dvojnásobném vyhotovení u Správy NP. Podané odvolání má odkladný účinek.

Ing. Pavel Benda, Ph.D.
ředitel

Rozdělovník:

účastníci řízení (doručení do vlastních rukou)

1. viz seznam

ostatní

2. vlastní